

Διεθνής Εταιρεία Φίλων
Νίκου Καζαντζάκη
SYNTHESIS
Ενημερωτικό Δελτίο

№ 21

www.amis-kazantzaki.gr

Δεκέμβριος 2009

**ΕΝΑ ΔΥΣΕΥΡΕΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ:
«ΚΩΜΩΔΙΑ, ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ»**

Το θεατρικό αυτό έργο δημοσιεύτηκε αρχικά, το 1909, στο Ηράκλειο (επιθεώρηση *Κρητική Στοά*) και στην Αλεξάνδρεια (επιθεώρηση *Σεράπιον*). Το 1958 δημοσιεύτηκε στην Αθήνα (επιθεώρηση *Νέα Εστία*) και το 1969 στη Ζυρίχη (επιθεώρηση *Προτύλαια*, με εισαγωγή του Karl Kerényi). Τον ερχόμενο Φεβρουάριο 2010 πρόκειται να το δημοσιεύσουμε στην ιστοσελίδα μας (στα ελληνικά) στο διαδίκτυο. Πριν 11 χρόνια το είχαμε δημοσιεύσει στην επιθεώρησή μας *Le Regard crétois* (τεύχος 18, Δεκέμβριος 1998), σε γαλλική μετάφραση της Αθηνάς Βουγιούκα. Επισημαίνουμε ότι η Ελένη Καζαντζάκη μας είχε προσφέρει αυτό το κείμενο το 1988, με την ευκαιρία της ίδρυσης της Εταιρείας μας.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Το 2008-2009, το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη που ιδρύθηκε το 1983 από τον Γιώργο Ανεμογιάννη, ανακαινίστηκε εξολοκλήρου, με νέα παρουσίαση των συλλογών του. Αυτή η συλλογική εργασία είναι έργο των αρχιτεκτόνων Γιώργου Ψωμαδάκη και Μαρίνας Μαρίνου, του συγγραφέα και γραφίστα Δημήτρη Καλοκύρη, της πανεπιστημιακού Λίτσας Χατζοπούλου, της εφόρου του Μουσείου Βαρβάρας Τσάκα και του επιστημονικού συμβούλου Αντώνη Λεβέντη. Η μόνιμη έκθεση εμπλουτίστηκε με νέα αποκτήματα, τα οποία, σε συνδυασμό με τη χρήση νέων τεχνολογιών και με ένα σενάριο έκθεσης της ζωής και του έργου του Νίκου Καζαντζάκη, έδωσαν νέο δυναμισμό και νέα λειτουργικότητα στο χώρο, ο οποίος είναι πιο κατάλληλος τώρα για να προσελκύει τους νέους και να προβάλλει με αποτελεσματικότερο τρόπο το μεγαλείο και την πολλαπλή προσωπικότητα του μεγάλου συγγραφέα και στοχαστή. Το Μουσείο είναι ανοιχτό: από Μάρτιο έως Οκτώβριο καθημερινά ώρα 09.00-19.00, από Νοέμβριο έως Φεβρουάριο κάθε Κυριακή, ώρα 10.00-15.00. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. www.kazantzaki-museum.gr

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Στις 18 Φεβρουαρίου 2004 απεβίωσε η Ελένη Καζαντζάκη, η πιστή σύντροφος του μεγάλου Κρητικού. Στις 19 Οκτωβρίου 2005 έφυγε από τη ζωή ο σκηνοθέτης και σκηνογράφος Γιώργος Ανεμογιάννης. Ήταν και οι δύο ιδρυτικά μέλη της Εταιρείας μας. Διατηρούμε την ανάμνηση δύο ευαίσθητων ανθρώπων που είχαν αφιερώσει τη ζωή τους με θάρρος και αυταπάτηση στη διάδοση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη. Δεν θα τους ξεχάσουμε ποτέ!

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Για τρίτη συνεχή χρονιά, η Εταιρεία μας θα είναι παρούσα (περίπου 13, θέση 5) στην έκθεση αυτή που θα είναι ανοιχτή από 22 έως 26 Απριλίου 1010. Διοργανώνεται από το ΕΚΕΒΙ (Εθνικό Κέντρο Ελληνικού Βιβλίου). Σας περιμένουμε. Ευχαριστούμε από πριν τα μέλη μας και τους συμπαθούντες της Μακεδονίας για τη βοήθειά τους.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Η Λένα Αραμπατζίδου, λέκτορας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, δίδαξε εφέτος τα ταξιδιωτικά του Καζαντζάκη.
- Η Μαρία Παπαρούση, επίκουρη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, δίδαξε τα μυθιστορήματα *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται* και *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*.

- Οι φοιτητές νέων ελληνικών το Πανεπιστημίου της Ρίγας, υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας Ilse Ruminiene, Προέδρου του τοπικού Τμήματος της Εταιρείας (ΔΕΦΝΚ), μεταφράζουν εφέτος αποσπάσματα από την *Ασκητική*.
- Η Μαρία Χναράκη, διευθύντρια ελληνικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο Drexel (Η.Π.Α.), τοπική υπεύθυνη της ΔΕΦΝΚ, διδάσκει εφέτος *Καπετάν Μιγάλη* και *Αναφορά στον Γκρέκο*.

**ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ**

Κατά τη διάρκεια του διεθνούς Συνεδρίου στην Κρήτη, στις 27 και 28 Ιουνίου 2009, για τις *Εκδοτικές τύχες του έργου του Νίκου Καζαντζάκη*, οι ομιλητές και οι λοιποί συμμετέχοντες διαπίστωσαν τη θλιβερή κατάσταση, στην οποία βρίσκεται το σύνολο του έργου του: απαρχαιωμένη αισθητική των βιβλίων, περιορισμένη διακίνηση στα βιβλιοπωλεία, έλλειψη επανεκδόσεων, ιδιαίτερα της *Οδύσσειας*, μεγάλος αριθμός ανέκδοτων έργων (θεατρικά έργα, αλληλογραφία, ημερολόγια, άρθρα δημοσιευμένα σε περιοδικά και επιθεωρήσεις, κλπ.), μεταφράσεις που έχουν εξαντληθεί ή δεν είναι διαθέσιμες, κλπ. Αποφάσισαν λοιπόν να στείλουν ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ προς την Ελληνική Πολιτεία, η οποία δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος του *Synthesis*. Είχε μία υποδοχή που ξεπέρασε τις ελπίδες μας. Ευχαριστούμε για την υποστήριξή σας. Χάρη σε σας, θα συνεχίσουμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να έχει αίσιο τέλος μια δίκαιη υπόθεση.

**Ανοιχτή επιστολή προς την Ελληνική Πολιτεία:
3.215 υπογραφές!**

Την υπέγραψαν σε διάστημα λίγων μηνών 3.215 πρόσωπα - κυρίως εκπαιδευτικοί - που κατοικούν στις παρακάτω 72 χώρες: Αζερμπαϊτζάν, Αίγυπτος, Αλβανία, Αργεντινή, Αρμενία, Αυστραλία, Αυστρία, Αφγανιστάν, Βέλγιο, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Βουλγαρία, Βραζιλία, Γαλλία, Γερμανία, Γεωργία, Δανία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Ελβετία, Ελλάδα, Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα, Εσθονία, Η.Π.Α., Ιαπωνία, Ιράκ, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισραήλ, Ισπανία, Ιταλία, Καζαχστάν, Καναδάς, Κάτω Χώρες, Κίνα, Κιργκιστάν, Κολομβία, Κογκό-Κινσάσα, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λευκορωσία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μαρόκο, Μεγάλη Βρετανία, Μεξικό, Μολδαβία, Μπαχρέιν, Νέα Ζηλανδία, Νορβηγία, Νότιος Αφρική, Νότιος Κορέα, Ουγγαρία, Ουζμπεκιστάν, Ουκρανία, Ουρουγουάη, Πακιστάν, Παλαιστίνη, ΠΓΔΜ, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Σερβία, Σλοβακία, Σουδάν, Σουηδία, Τουρκία, Τυνησία, Χιλή.

Στην ιστοσελίδα (στα ελληνικά) της Εταιρείας στο διαδίκτυο www.amis-kazantzaki.gr μπορείτε να βρείτε όλες αυτές τις υπογραφές με όνομα, επώνυμο και επάγγελμα. Μπορείτε να εξακολουθήσετε να υπογράφετε στην ιστοσελίδα. Αλλιώς, μπορείτε να στείλετε την υπογραφή σας στη διεύθυνση: SIANK, Case postale 2714, 1211 Genève 2 dérôt, Suisse.

Τοπικές Επιτροπές

Οι υπογραφές συγκεντρώθηκαν κατά βάση από τις 96 Τοπικές Επιτροπές για τη σωτηρία και την προώθηση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη, που συγκροτήθηκαν σε ολόκληρο τον κόσμο. Ευχαριστούμε θερμά τους υπεύθυνους των Επιτροπών, καθώς και όλους όσους υπέγραψαν.

Αλβανία: Maklena Nika, Λέκτορας Πανεπιστημίου
Αίγυπτος: Λιλίκα Θληβίτου, Ιατρός

Αυστραλία :		Σικάγο:	Γιάννης Δαλάπας, Ποιητής, Συγγραφέας
Αδελαΐδα:	Γιώργος Τσαμαντάνης, Δημοσιογράφος	Φιλαδέλφεια:	Μαρία Χναράκη, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, Εθνομουσικολόγος
Μελβούρνη:	Γιώργος Κουρτίδης, Συνταξιούχος επιχειρηματίας	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα:	Δάφνη Καρακάκη - Σακκοπούλου, Δ/τρια Ελληνικού Πολιτιστικού Συμβουλίου
Μπρίσμπαϊν:	Λεωνίδα Ναούμης, Τεχνικός	Ισραήλ:	Daniel Daliot, Ιατρός
Περθ:	Άγγελος Καρσάκης, Εκπαιδευτικός	Ισλανδία:	Sigurdur Magnuson, Συγγραφέας, Μεταφραστής
Σύδνεϋ:	Αδριανός Καζάς, Ποιητής	Ισπανία:	Helena Gonzalez Vaquerizo, Υποψήφια Διδάκτωρ
Αρμενία:	Liza Karimyan, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, Γλωσσολόγος	Ιταλία:	Γιώργος Λαζαριώτης, Ψυχολόγος
Αζερμπαϊτζάν:	Samaya Huseynzade, Φιλολόγος	Καναδάς:	
Βενεζουέλα:	Κώστας Παλαμίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου, Σκηνογράφος	Βανκούβερ:	Μανώλης Αλιτζιάκης, Συγγραφέας
Βέλγιο:		Granby:	France Arbour, Καθηγήτρια Θεάτρου, Σκηνοθέτης
Βρυξέλλες:	Αναστάσιος Παπαδόπουλος, Υπάλληλος Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	Μόντρεαλ:	Kerstin Jentsch-Mancof, Φιλολόγος
Λιέγη:	Nathan Carlig, Φοιτητής	Οττάβα :	Voula Buckthought, Παραγωγός τηλεόρασης
Βουλγαρία:	Ekaterina Grigovona, Ποιήτρια, Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου	Τορόντο:	Βούλα Βέτση, Καθηγήτρια Πληροφορικής
Βραζιλία:	Marisa Ribeiro Donatiello, Φιλολόγος, Μεταφράστρια	Καζαχστάν:	Margarita Madanova, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Γαλλία:	Yvette Renoux-Herbert, πρόην συνεργάτιδα του Καζαντζάκη στην UNESCO	Κάτω Χώρες:	Ρούλα Κόκολη, Νομικός
Γεωργία:	Svetlana Berikashvili, Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου	Κίνα:	Jingjin Hu, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Γερμανία:	Νατάσα Σακλαμπάνη, Πολιτικός Μηχανικός	Κολομβία:	Ηλίας Ηλιάδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου
Δανία :	Παναγιώτης Βασιλίας, Μουσικός	Κόστα Ρίκα:	Teodora Tsijli, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Ελβετία:	Margarita Donos-Stroot, Δημοσιογράφος	Κροατία:	Ξανθή Ζαφειράκη, Λέκτορας Πανεπιστημίου
Ελλάδα		Κύπρος:	Γιώργος Μαυροειδής, Καθηγητής Πανεπιστημίου
Αλεξανδρούπολη:	Κυριάκος Παναγιώτου, Φιλολόγος	Λεττονία:	Ilze Ruminiece, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Άρτα:	Δημήτρης Βλαχοπάνος, Φιλολόγος	Λευκορωσία:	Dmitry Gomom, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου
Αττική:	Ελένη Γιοβάννη, Φιλολόγος	Λιθουανία:	Ανδρονίκη Παπασταματίου, Λέκτορας Πανεπιστημίου
Αιτωλοακαρνανία:	Κατερίνα Λιβιτζάνου - Ντάνου, Φιλολόγος	Λουξεμβούργο:	Robert Koch, Καθηγητής Λυκείου
Αχαΐα:	Γιάννης Παππάς, Φιλολόγος	Μαρόκο:	Abdelaziz Sbai, Βιβλιοπώλης
Βοιωτία:	Βενετσίανα Μαυράκη, Πρόεδρος ΧΕΝ Θήβας	Μεγάλη Βρετανία:	Angueliki Ward, Δασκάλα
Δράμα:	Χρύσα Παπαδοπούλου, Πρόεδρος Μέρμνας Ποντίων Κυριών	Μεξικό:	Elena Stamatziades de Almedia, Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας
Δωδεκάνησα:	Γιάννης Νιοτάκης, Πρόεδρος Αδελφότητας Κρητών Ρόδου	Μολδαβία:	Cristina Gossu-Chiriac, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Εύβοια:	Γεωργία Κουντούρη, Πρόεδρος Φιλολόγων Ευβοίας	Νότιος Αφρική:	Benjamin Hendrickx, Καθηγητής Πανεπιστημίου
Ευρυτανία:	Νίκη Μπακογεώργου, Φιλολόγος	Νότιος Κορέα:	Jaewon Yu, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου
Ηράκλειο:	Σοφία Κανάκη, Φιλολόγος	Νορβηγία:	Kiriaki Samuelson, Φιλολόγος, Μεταφράστρια
Θεσσαλονίκη:	Γιούλη Ιεραπετριτάκη, Ιστορικός, Αρχαιολόγος	Ουγγαρία:	Vangelia Caruha-Szabo, Φιλολόγος, Παιδαγωγός
Ιωάννινα:	Αναστάσιος Γιάννος, Πρόεδρος Φιλολόγων Ιωαννίνων	Ουκρανία:	Andriy Savenko, Υφηγητής Πανεπιστημίου
Κέρκυρα:	Δημήτρης Φίλιας, Καθηγητής Πανεπιστημίου	Ουρουγουάη:	Margarita Larriera, Διευθύντρια Πολιτιστικού Κέντρου
Κόρινθος:	Χρόνης Σιφακάκης, Εκπαιδευτικός	Ουζμπεκιστάν:	Kamilla Yusourovna, Φιλολόγος
Κυκλάδες:	Αλεξία Κουρτάκη - Κεραμιώτου, Λογίστρια	Παλαιστίνη:	Μαρία Βασιλείου, Οικονομολόγος
Λάρισα:	Νικόλαος Σκεντέρης, Καθηγητής Πανεπιστημίου	Πολωνία:	Margarita Borowska, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Λασιθί:	Γιάννης Ευαγγελινάκης, Φιλολόγος	Πορτογαλία:	José Antonio Costa Ideias, Καθηγητής Πανεπιστημίου, Μεταφραστής
Λέσβος:	Παναγιώτης Σκορδάς, Φιλολόγος	Ρωσία:	Θεοδώρα Γιαννίτση, Πρόεδρος του Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού
Μεσσηνία:	Παναγιώτης Αναπλιώτης, Μηχανικός Ναυτικού	Ρουμανία:	Elena Lazar, Μεταφράστρια, Εκδότρια
Ξάνθη:	Μιχάλης Μαλαμίδης, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων & Πρόεδρος Φιλολόγων	Σερβία:	Milena Jovanovic, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου
Πέλλα-Κοζάνη:	Αντονία Παπαδάκη, Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων	Σουδάν:	Award Aljack, Φαρμακοποιός
Πρέβεζα:	Γιάννης Αναγνώστου, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων	Σουηδία:	Ξενοφών Παγκαλιάς, Μεταφραστής
Ρέθυμνο:	Αχιλλέας Ζημετάκης, Διευθυντής Τουριστικού Γραφείου	Τουρκία:	Γιάννης Γιγουρτσής, Φιλολόγος
Σέρρες:	Τάνια Ζουρντζή, Φιλολόγος	Τσεχία:	Dita Vorechovska, Φιλολόγος
Φθιώτιδα:	Σοφία Ασημακοπούλου, Φιλολόγος	Χιλή:	Αντώνης Βασιλειάδης, Πρόην Διεθνής Υπάλληλος
Φωκίδα:	Στάθης Μαργαρίτης, Ασφαλιστής		
Χανιά:	Σήφης Μιχελογιάννης, Δικηγόρος, πρόην Βουλευτής		
Εσθονία:	Kalle Kasemaa, Καθηγητής Πανεπιστημίου		
Η.Π.Α			
Βοστώνη:	Μαρία Κακαβά, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου		
Κονέκτικατ:	Χρήστος Γαλανόπουλος, Καθηγητής Κολεγίου		
Νέα Υόρκη:	Γιάννης Συμωνίδης, Ηθοποιός, Πρεσβευτής Ελληνισμού		

Ανακοίνωση στην Ελληνική Πολιτεία

Η **Ανοιχτή Επιστολή**, μαζί με συνοδευτική επιστολή, με όλες τις υπογραφές και με συνημμένα έγγραφα, θα αποσταλεί στις 30 Ιανουαρίου 2010 στις παρακάτω ελληνικές Αρχές: Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Πρωθυπουργό, Πρόεδρο της Βουλής, Πρόεδρους των κοινοβουλευτικών ομάδων, Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων, Πρόεδρο της Ακαδημίας Αθηνών, Πρυτάνεις των Πανεπιστημίων και Πρόεδρο της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων. Παρατίθεται κατωτέρω το κείμενο που θα αποσταλεί στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας.

ΘΕΜΑ: Διεθνής κινητοποίηση για τη σωτηρία και την προώθηση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε

Σας γράφω εξ ονόματος της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη. Είναι ένα διεθνές πολιτιστικό σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ιδρύθηκε στη Γενεύη το Δεκέμβριο του 1988, με πρωτοβουλία της χήρας του μεγάλου συγγραφέα Ελένης Καζαντζάκη, η οποία ζούσε τότε σ' αυτή την πόλη. Αριθμεί 4.500 μέλη, που κατοικούν σε 108 χώρες στις πέντε ηπείρους και εργάζονται εθελοντικά, για να προωθήσουν το έργο του μεγάλου Κρητικού και, συνεπώς, και του ελληνικού πολιτισμού (βλ. συνημμένα αρ. 1).

Στις 27 και 28 Ιουνίου 2009 έλαβε χώρα στην Κρήτη ένα διεθνές συνέδριο, με θέμα *Οι εκδοτικές τύχες του έργου του Νίκου Καζαντζάκη*. Οι ομιλητές και οι άλλοι συμμετέχοντες διαπίστωσαν τη θλιβερή κατάσταση στην οποία βρίσκονται, εδώ και πολλά χρόνια, η έκδοση, η επανέκδοση, η παρουσίαση και οι μεταφράσεις των έργων του Νίκου Καζαντζάκη, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Αιτία είναι ο κ. Πάτροκλος Σταύρου, ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα, ο οποίος δε σέβεται τις υποχρεώσεις του έναντι της Ελένης Καζαντζάκη και προπάντων δε συμμορφώνεται με το καταστατικό του εκδοτικού οίκου, που του ανήκει. Ειδικότερα, υπόχεται επί σειρά ετών, σε συνεντεύξεις του προς διάφορες αθηναϊκές εφημερίδες, ότι θα εκδώσει και θα επανεκδώσει όλο το έργο του μεγάλου Κρητικού. Στις 16 Νοεμβρίου 2006, έδωσε την ίδια υπόσχεση στο Τριμελές Πρωτοδικείο Αθηνών, ενώπιον του οποίου ετέθη το ζήτημα των εκδόσεων. Επισημαίνουμε εν προκειμένω ότι ο γνωστός συγγραφέας Βασίλης Βασιλικός, καταθέτοντας ως μάρτυρας στο δικαστήριο αυτό, δήλωσε τα εξής: «*Δεν εκτιμώ τον κ. Σταύρου ... διότι έχει θάψει το έργο του Νίκου Καζαντζάκη*» (βλ. συνημμένα αρ. 2). Πριν από τρία χρόνια υποσχέθηκε να εκδώσει τη μετάφραση στα ελληνικά από το Νίκο Καζαντζάκη μιας ανθολογίας έργων Ισπανών ποιητών, που είχε δημοσιευτεί το 1933 και 1934, στο περιοδικό *Κύκλος*. Δεν έδωσε καμία συνέχεια (βλ. συνημμένα αρ. 3). Για να δείξουμε ακόμη καλύτερα πώς έχει η κατάσταση, επισυνάπτουμε μια αποκαλυπτική επιστολή, που μας έστειλε το 1992 ο Γάλλος μεταφραστής του μυθιστορήματος *Μέγας Αλέξανδρος*, όπου και χαρακτηρίζει τη στάση του κ. Σταύρου ως «*εσεκμεμμένη βούληση να σαμποταριστεί η προώθηση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη*» (συνημμένα αρ. 4).

Κατόπιν τούτου, με πρωτοβουλία πολλών Ελλήνων και ξένων διανοούμενων, αποφασίστηκε να σας απευθύνουμε μια **Ανοιχτή Επιστολή**, για να σας εκθέσουμε λεπτομερώς αυτή την κατάσταση (βλ. συνημμένα αρ. 5). Μέχρι σήμερα, την έχουν υπογράψει 3.215 πρόσωπα, μεταξύ των οποίων πολλοί πανεπιστημιακοί, φιλόλογοι, συγγραφείς, καλλιτέχνες, προσβετές ελληνισμού, βουλευτές, νομάρχες και νομαρχιακοί σύμβουλοι, δήμαρχοι, επιχειρηματίες, υπεύθυνοι συλλόγων, δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι, προερχόμενοι από 72 χώρες στις πέντε ηπείρους (βλ. συνημμένα αρ. 6). Τέλος, συγκροτήθηκαν **96 Τοπικές Επιτροπές για τη σωτηρία και την προώθηση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη** σε ολόκληρο τον κόσμο (βλ. συνημμένα αρ. 7). Θα παρατηρήσετε ότι βρισκόμαστε ενώπιον μιας **μεγάλης διεθνούς κινητοποίησης για την υπεράσπιση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη**.

Σας παρακαλούμε, λοιπόν, να εξετάσετε, εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων σας, όλες τις δυνατές λύσεις για την επανέκδοση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη, την έκδοση των ανέκδοτων χειρογράφων του, τη συγγραφή ή αναθεώρηση των μεταφράσεών του. Χρειάζεται η ταχεία και αποτελεσματική παρέμβαση της Ελληνικής Πολιτείας σε ανώτατο επίπεδο, και όχι μόνο στο επίπεδο ενός Υπουργείου, δεδομένου ότι πρόκειται για **εθνική υπόθεση**. Πράγματι, το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, ενός συγγραφέα που έτυχε παγκόσμιας αναγνώρισης, δεν είναι ιδιοκτησία ενός μόνο προσώπου. Ανήκει σε εκατομμύρια Έλληνες και φιλέλληνες στις πέντε ηπείρους, που αγαπούν την Ελλάδα και τον πολιτισμό της. Και πρέπει να επισημαίνουμε ότι εκδηλώνεται μεγάλο ενδιαφέρον για το έργο αυτό, το οποίο, μάλιστα, μελετάται σε πολλά σχολεία και πανεπιστήμια σε ολόκληρο τον κόσμο. Δυστυχώς

όμως, σε εκατοντάδες εκδηλώσεις, που διοργανώνουμε εθελοντικά εδώ και 21 χρόνια, στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες, σε συνεργασία με τις αρχές, τους τοπικούς άρχοντες και τους συλλόγους, οι ομιλητές και οι ερευνητές δεν παύουν να υπογραμμίζουν ότι τους είναι αδύνατο να βρουν πολλά βιβλία, και ιδίως την *Οδύσσεια*, ή να έχουν πρόσβαση στα χειρόγραφα, την αλληλογραφία και τα ημερολόγια του Καζαντζάκη, πράγμα που παρεμποδίζει την προσπάθειά τους να μελετήσουν και να προωθήσουν το απέραντο έργο του, μέσα από σύγχρονη και διαρκώς ανανεούμενη έρευνα. Επισημαίνουμε ακόμη ότι οι εκδηλώσεις μας, που περιλαμβάνουν διεθνή συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις, προβολές κινηματογραφικών ταινιών και βίντεο, καλλιτεχνικές εκθέσεις κλπ., προκαλούν αυξημένη ζήτηση των βιβλίων του Καζαντζάκη, η οποία όμως δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθεί, αφού πολλά από τα βιβλία του είναι δυσεύρετα έως ανύπαρκτα στην Ελλάδα, ενώ στις περισσότερες χώρες του εξωτερικού δεν υπάρχουν πια οι μεταφράσεις των έργων του στα βιβλιοπωλεία.

Στην ιστοσελίδα μας στο διαδίκτυο: www.amis-kazantzaki.gr στήλη Εκδόσεις (προβλήματα, δύο αποκαλυπτικές επιστολές, διεθνές συνέδριο, ανοιχτή επιστολή - υπογραφές, τοπικές επιτροπές - διαπιστώσεις) θα βρείτε πολλές συμπληρωματικές πληροφορίες. Αναφέρουμε ιδιαίτερα το ψήφισμα του Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών, τις ομόφωνες αποφάσεις των Νομαρχιακών Συμβουλίων Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων, τις ερωτήσεις Κρητών Βουλευτών, την επιστολή του Προέδρου του Συμβουλίου Αποδήμιου Ελληνισμού Στέφανου Ταμβάζη, καθώς και τις δηλώσεις της Γαλλίδας πολιτικού Ségolène Royal, του Elie Wiesel, συγγραφέα και κατόχου του βραβείου Νόμπελ Ειρήνης, του Γάλλου ακαδημαϊκού Michel Déon, του Γιώργου Γραμματικάκη, καθηγητή και προέδρου του Δ.Σ. του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη, 20 καθηγητών του Ιονίου Πανεπιστημίου και του διηγηρότου του Νέλσον Μαντέλα Γιώργου Μπίζου, ο οποίος γράφει: «*Με προσεγγίζουν συχνά διάφοροι συγγραφείς, ποιητές, πανεπιστημιακοί και φοιτητές φιλολογίας από τη Νότιο Αφρική, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και με ρωτούν γιατί δεν υπάρχουν τα έργα του μεγάλου Κρητικού συγγραφέα στα βιβλιοπωλεία. Βρίσκομαι σε δύσκολη θέση διότι δεν μπορώ να δώσω ικανοποιητική απάντηση σ' αυτή την ερώτηση. Κάνω έκκληση στην Ελληνική Κυβέρνηση, τη Βουλή, τα Πανεπιστήμια και τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες να λάβουν επείγοντως τα απαραίτητα μέτρα για την επανόρθωση αυτής της κατάστασης*».

Είμαστε στη διάθεσή σας να απαντήσουμε γραπτώς σε όλες τις ερωτήσεις σας ή/και να σας συναντήσουμε, για να αναζητήσουμε μαζί τις ενδεικνυόμενες λύσεις ώστε να δοθεί ένα τέλος στην απαράδεκτη αυτή κατάσταση. Στην περίπτωση που προκρίνετε μία συνάντηση, σας παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με την Πρόεδρο του Ελληνικού Τμήματος της Εταιρείας μας κυρία Κλεοπάτρα Πρίφτη, αρ. τηλ. 210 2283 075.

Με εκτίμηση
Γεώργιος Στασιανάκης

Συνεντεύξεις τύπου

Για να πληροφορηθούμε τα τοπικά και διεθνή μέσα επικοινωνίας, καθώς και το κοινό, διοργανώνουμε τρεις συνεντεύξεις τύπου:

- Λευκωσία, 17 Φεβρουαρίου
- Αθήνα, 3 Μαρτίου
- Γενεύη, 9 Μαρτίου.

Υποστήριξη

Δεχθήκαμε από ολόκληρο τον κόσμο πολλές δηλώσεις υποστήριξης της πρωτοβουλίας μας. Δεν είναι δυνατόν να τις αναφέρουμε όλες. Ζητάμε συγγνώμη γι' αυτό. Αναφέρουμε μερικές στην επιστολή που θα αποσταλεί στην Ελληνική Πολιτεία. Τους ευχαριστούμε ειλικρινά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Σύμφωνα με το καταστατικό μας, το Τμήμα αυτό τέθηκε υπό την εποπτεία της Συντονιστικής Επιτροπής. Μόνο αυτό το κεντρικό όργανο της Εταιρείας μπορεί να ενεργεί εξ ονόματος του Τμήματος. Στις 9 Απριλίου 2010 θα πραγματοποιηθεί συγκέντρωση στη Σόφια για την εκλογή των νέων υπεύθυνων.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Αμερική

- **Αργεντινή, Μπουένος Άιρες, 24 Μαΐου:** εκλογή νέων υπεύθυνων του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ.
- **Βραζιλία, Σάο Πάολο, Μάιος:** δεν έχουν ανακοινωθεί ακόμη η ημερομηνία και το θέμα.
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.** Χάρη στη συμβολή του Συλλόγου Κρητών, τους οποίους ευχαριστούμε, η εκδήλωση στο Σικάγο συγκέντρωσε πολυάριθμο κοινό. Ο Γιάννης Δαλάπας, ποιητής και συγγραφέας, έχει αναλάβει την ίδρυση Τμήματος. Σημειώνουμε επίσης το μεγάλο ενδιαφέρον που προκάλεσε η διάλεξη του Χρίστου Γαλανόπουλου, καθηγητή κολλεγίου, στην επισκοπική εκκλησία του **Στάμφορντ** (Κονέκτικατ) στις **4 Οκτωβρίου**, με θέμα *Η έννοια της ελευθερίας στον «Φτωχούλη του Θεού» του Νίκου Καζαντζάκη*.
- **Καναδάς.** Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο **Τορόντο**, την **Οτάβα**, το **Γκράνμπυ** και το **Μόντρεαλ** (βλ. *Synthesis*, Αύγουστος 2009) προκάλεσαν μεγάλο ενδιαφέρον. Ευχαριστούμε τα μέλη της Εταιρείας μας, τους συμπαθούντες, τους καλλιτέχνες, τις ελληνικές και καναδικές οργανώσεις, τον Γενικό Πρόξενο της Ελλάδος στο Τορόντο, τον Σύμβουλο Τύπου της Ελληνικής Πρεσβείας στην Οτάβα και το πολυπληθές κοινό. Επισημαίνουμε ότι η Kerstin Jentsch-Mancor, καθηγήτρια νέων ελληνικών, είναι η νέα επικεφαλής του Τμήματος του Μόντρεαλ και ότι θα ιδρυθεί νέο Τμήμα στην Οτάβα το Μάρτιο 2010.
- **Ουρουγουάη, Μοντεβιδέο, 17-22 Μαΐου:** σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται από το ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» και υποστηρίζονται από δημόσιες και ιδιωτικές οργανώσεις πολλών χωρών, μεταξύ των οποίων και η ΔΕΦΝΚ, με θέμα *Οι κλασικές αξίες των ομηρικών επών «Ιλιάδα» και «Οδύσσεια»*. Με την ευκαιρία αυτή, θα διαβαστούν αποσπάσματα από την *Οδύσσεια* του Νίκου Καζαντζάκη.
- **Περού, Λίμα, 18 Μαΐου:** διάλεξη του Γεωργίου Στασινάκη, με θέμα *Το έργο, η σκέψη του Νίκου Καζαντζάκη και οι σχέσεις του με τη Γαλλία*. Διοργανώνεται από την Alliance française, την Ελληνική Πρεσβεία και τη ΔΕΦΝΚ. Είναι η πρώτη εκδήλωση σ' αυτή τη χώρα.
- **Χιλή, Σαντιάγο, 20 Μαΐου:** συζήτηση με θέμα την *Οδύσσεια*.

Ασία

- **Ιράκ, 10 Νοεμβρίου 2010:** συμμετοχή της ΔΕΦΝΚ στο Φεστιβάλ Λογοτεχνίας και την Έκθεση Βιβλίου του Gelawewj (Κουρδιστάν). Πρόκειται για την πρώτη εκδήλωση σ' αυτή τη χώρα.
- **Χώρες του Κόλπου.** Διαλέξεις στη **Μάναμα (Μπαχρέιν)**, **11 Φεβρουαρίου**, στο **Ντουμπάι**, **12 και 13 Φεβρουαρίου** και στην **Ντόχα (Κατάρ)**, **16 Φεβρουαρίου**, με θέμα *Η ζωή, το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, τα ταξιδιωτικά του και οι σχέσεις του με τη Γαλλία και τον Αραβο-μουσουλμανικό κόσμο*. Διοργανώνονται από τη ΔΕΦΝΚ, το Γαλλικό Μορφωτικό Κέντρο, την Alliance française και το Ελληνικό Πολιτιστικό Συμβούλιο των Εμιράτων.

Αφρική

- **Αίγυπτος, Αλεξάνδρεια, 21, 22 Ιανουαρίου και Κάιρο, 24 Ιανουαρίου:** διαλέξεις του Γεωργίου Στασινάκη, που διοργανώνουν η ΔΕΦΝΚ, το Γαλλικό Μορφωτικό Κέντρο, το Συμβούλιο Αποδήμου Ελληνισμού, το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού και ο Σύλλογος παλαιών μαθητών της Αμπετείου Σχολής.
- **Κονγκό-Κινσάσα, Λουμπούμπασι, 10 Απριλίου:** πραγματοποίηση ενός καλλιτεχνικού προγράμματος εμπνευσμένου από την *Ασκητική*, που διοργανώνουν το τοπικό Τμήμα της ΔΕΦΝΚ και η Ακαδημία Καλών Τεχνών αυτής της πόλης. Περιλαμβάνει την οργάνωση εργαστηρίων, εκθέσεις φωτογραφιών και εικαστικών έργων, συζητήσεις. Συγχαρητήρια στο φίλο μας Kiat, Πρόεδρο του Τμήματος, καθώς και σε όλους όσους συμμετέχουν.
- **Σουδάν, Χαρτούμ, 17 και 19 Ιανουαρίου:** διαλέξεις του Γεωργίου Στασινάκη, που διοργανώνουν το τοπικό Τμήμα της ΔΕΦΝΚ, η Ελληνική Πρεσβεία, η Ελληνική Κοινότητα και το Γαλλικό Μορφωτικό Κέντρο.

Ευρώπη

- **Βαλτικές χώρες:** Χάρη στα μέλη μας, τους πανεπιστημιακούς, τους φοιτητές και τους Πρόεσβεις της Ελλάδος και της Γαλλίας, οι εκδηλώσεις στο **Βίλνιους**, το **Τάλιν** και το **Tartu** είχαν μεγάλη επιτυχία. Τους ευχαριστούμε θερμά.

- **Βέλγιο, Λιέγη, 16 Δεκεμβρίου.** Ύστερα από πρόσκληση της Αικατερίνης Λέφκα, επίκουρης καθηγήτριας του Πανεπιστημίου της Λιέγης, ο Γεώργιος Στασινάκης παρουσίασε *Το έργο και τη σκέψη του Νίκου Καζαντζάκη*. Οι φοιτητές Nathan Carlig, Monique Debrassine-Zolotas, Aurian Delli Pizzi, Aurore Lavigne, Gabriel Nocchi Macedo διάβασαν αποσπάσματα έργων του μεγάλου Κρητικού. Ευχαριστούμε την Αικατερίνη, τους φοιτητές και το πολυάριθμο κοινό.
- **Γαλλία, Παρίσι, 13 Φεβρουαρίου:** η γενική συνέλευση του Τμήματος θα καταρτίσει το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων του για το έτος 2010.
- **Δημοκρατία της Τσεχίας, Πράγα, 5 Φεβρουαρίου:** προβολή του κινηματογραφικού έργου *Zorba the Greek*.
- **Ελβετία, Γενεύη, 4 Μαΐου:** διάλεξη του William Griffiths, μέλους της επιτροπής του Ελβετικού Τμήματος της Εταιρείας, με θέμα *Η ελευθερία του είναι στον Αλέξη Ζορμπά*. Ανάγνωση αποσπασμάτων του έργου από την ηθοποιό Anne-Lise Fritsch.
- **Ελλάδα, Ηράκλειο, 5 Φεβρουαρίου:** Η Ευαγγελία Πετρογάκη, φιλόλογος, θα παρουσιάσει ένα σχεδόν άγνωστο έργο του μεγάλου Κρητικού: την *Καμωδία, μονόπρακτη τραγωδία*. Ο Γεώργιος Στασινάκης θα δώσει διαλέξεις: **Πρέβεζα, 23 Φεβρουαρίου** (με το Σύλλογο Φιλολόγων), **Ιωάννινα, 24 Φεβρουαρίου** (με το Σύλλογο Φιλολόγων), **Θουρία**, Γενικό Λύκειο (Μεσσηνία), **26 Φεβρουαρίου** και **Μέγαρο, 3 Μαρτίου** (με το Δήμο). **Χαλκίδα, 1η Μαρτίου:** διαλέξεις των φιλόλογων Γεωργίας Κουντούρη και Χριστίνας Αργυροπούλου, με θέμα *Η ζωή, το έργο και η ελληνικότητα του Καζαντζάκη μέσα από τα ταξιδιωτικά του. Νέα Τριγλία (Χαλκιδική), 6 Μαρτίου:* διάλεξη της Αθηνάς Βουγιούκα, με θέμα *Η αληθινή ιστορία του Ζορμπά στη Χαλκιδική. Άγιος Νικόλαος, τέλος Ιουλίου:* είναι γνωστό ότι το κινηματογραφικό έργο *Celui qui doit mourir* (βασισμένο στο μυθιστόρημα *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*) γυρίστηκε στην Κριτσά, κοντά στον Άγιο Νικόλαο. Η Νομαρχία Λασιθίου, ο Δήμος Αγίου Νικολάου (πολιτιστική οργάνωση), το διαμέρισμα Κριτσά (πολιτιστικός σύλλογος και αγροτικός συνεταιρισμός), η ΔΕΦΝΚ, το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη και το Μουσείο Καζαντζάκη διοργανώνουν ημερίδα, με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης, η Μελίνα Μερκούρη και ο Ζιλ Ντασσέν*.
- **Εσθονία, Τάλιν, 21 Οκτωβρίου:** εξαιρετική διάλεξη της Anne Kalling, διερμηνέως και ξεναγού, με θέμα *Η Κρήτη του Καζαντζάκη*. Το 2010 προβλέπονται δύο διαλέξεις: *Ο Καζαντζάκης και το Ισλάμ*, από τον Kalle Kasemaa, καθηγητή του Πανεπιστημίου του Tartu και *Ta motība της αρχαιότητας στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη*, από την Kaarina Rein, διδάσκουσα στο Πανεπιστήμιο του Tartu και νέα υπεύθυνη της εταιρείας στην Εσθονία.
- **Κύπρος, Λευκωσία, 17 Φεβρουαρίου:** εκδήλωση με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης μεταξύ Ανατολής και Δύσης*, με ομιλίες των πανεπιστημιακών Γιώργη Γιατρομανωλάκη, Ανδρέα Χατζηθωμά, Παντελή Βουτούρη και Χαρίτην Χριστοδούλου, καθώς και αναγνώσεις αποσπασμάτων των έργων του μεγάλου Κρητικού από τους καθηγητές Κώστα Χαραλαμπίδη και Αλέξη Πέτρου. Διοργανώνεται από το Πανεπιστήμιο της Λευκωσίας, έδρα της ΟΥΝΕΣΚΟ, με επικεφαλής τον καθηγητή Γεώργιο Μαυροειδή, σε συνεργασία με τη ΔΕΦΝΚ. Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα της Ελληνικής Πρεσβείας στην Κύπρο.

Ωκεανία

- **Αυστραλία, Τμήμα του Σίδνεϊ, 20 Φεβρουαρίου:** *Ο Καζαντζάκης πολιτικός*, από τον καθηγητή Alfred Vincent, **13 Μαρτίου:** *Ο Μυστράς και η ελληνική Αναγέννηση*, από τον καθηγητή Zdenko Zlatar, **17 Απριλίου:** συγκέντρωση για τον εορτασμό της επετείου των 10 ετών από την ίδρυση του Τμήματος, **29 Απριλίου:** συζήτηση με θέμα: *Τι κερδίζουμε σήμερα διαβάζοντας τον Καζαντζάκη;*

ΩΡΡΕΕΣ

Στο *Regard crétois*: η Σοφία Κανάκη, υπεύθυνη της Εταιρείας στο Νομό Ηρακλείου και η Claudette Falataki-Muller, επικεφαλής του Ελβετικού Τμήματος της Εταιρείας. Σας ευχαριστούμε για τη γενναίοδορη χειρονομία σας.

© SYNTHESIS, ενημερωτικό δελτίο. Δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, τρεις φορές το χρόνο, στα αγγλικά, γαλλικά, ελληνικά (Αθηνά Βουγιούκα, Βούλα), ισπανικά, πορτογαλικά και ρωσικά. Μακέτα: Michel Comte. Σκίτσος: Τάκης Καλιμούχος. Dépôt légal, αρ. 21, Δεκέμβριος 2009. ISSN 1764-6103. Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Παρίσι). Ταχυδρομική διεύθυνση: B.P. 45, 01633 Saint-Genis-Pouilly Cedex, France. Τιμή: 1 ευρώ. FAX: ++4122 782 43 18. E-mail: georges.stassinakis@vtxmail.ch